

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

**Azərbaycan Respublikası
Təhsil Nazirliyinin
1463 sayılı 31 avqust 2012-ci il
tarixli əmri ilə təsdiq edilmişdir.**

ALİ TƏHSİL PİLLƏSİNİN DÖVLƏT STANDARTI

MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ

T Ə H S İ L P R O Q R A M I

İxtisasın (proqramın) şifri və adı: 060405 – Sənayenin təşkili və idarə edilməsi

BAKİ – 2012

1. Ümumi müddəalar

- 1.1.** Magistratura səviyyəsinin **060405 – Sənayenin təşkili və idarə edilməsi** ixtisası üzrə Təhsil Proqramı «Təhsil haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununa, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə təsdiq olunmuş «Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı», «Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və «magistr» dərəcələrinin verilməsi Qaydaları»nın tələblərinə, «Ali təhsilin magistratura səviyyəsi üzrə ixtisasların (ixtisaslaşmaların) Təsnifatı»na və digər qanunvericilik aktlarına uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2.** Tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisələri **060405 – Sənayenin təşkili və idarə edilməsi** ixtisası üzrə magistr hazırlığını bu Təhsil Proqramı ilə həyata keçirir.
- 1.3.** Strukturda istifadə olunan işarələr:
ÜK – ümummədəni kompetensiyalar
PK – peşə kompetensiyaları

2. 060405 – Sənayenin təşkili və idarə edilməsi ixtisasının xarakteristikası

- 2.1.** Təhsil Proqramının mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən elmi-ixtisas dərəcəsi:

İxtisasın şifri və adı	Verilən elmi-ixtisas dərəcəsi	Əyani forma üzrə təhsil müddəti	Kreditlərin sayı
060405 – Sənayenin təşkili və idarə edilməsi İxtisaslaşmalar: <i>- Layihənin idarə olunması</i> <i>- İnnovasiya strategiyasının işlənməsi</i> <i>- İnvestisiyanın iqtisadi qiymətləndirilməsi</i> <i>- Müəssisənin iqtisadiyyatı</i> <i>- İstehsalat və xidmət sahələrinin iqtisadiyyatı və idarə edilməsi (sahələr üzrə)</i>	Magistr	2 il (qiyabi forma üzrə təhsil müddəti 6 ay artıqdır)	120

3. Məzunun ixtisas xarakteristikası və kompetensiyası

3.1. Magistrin ixtisas xarakteristikası

Magistr nəzəri prinsip və tədqiqat metodları haqqında ümumi təsvirə və geniş biliyə malik olmalı, peşə hazırlığı tələb edən elmi-tədqiqat işi aparmağa və

pedaqoji fəaliyyətə hazır olmalı, peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etməyi bacarmalıdır.

3.2. Proqramın mənimsənilməsi nəticəsində məzunun kompetensiyasına qoyulan tələblər.

3.2.1. Məzun aşağıdakı ümummədəni kompetensiyalara (ÜK) yiyələnməlidir:

- özünün intellektual, ümummədəni və peşə hazırlığı səviyyəsini təkmilləşdirib inkişaf etdirmək (**ÜK-1**);
- kütləvi və elmi nətiqlik vərdişlərinə yiyələnmək (**ÜK-2**);
- digər sahələrin mütəxəssisləri, elmi nümayəndələri ilə ünsiyyət qurmaq (**ÜK-3**);
- işgüzarlıq, peşəkarlıq, ünsiyyət vasitəsi kimi Azərbaycan və xarici dillərdən sərbəst istifadə etmək (**ÜK-4**);
- təşkilati-idarəetmə qərarlarını qəbul edib, onun nəticələrini müəyyənləşdirmək və buna görə məsuliyyət daşımaq (**ÜK-5**);
- müasir proqram təminatlarından sənayenin təşkili və idarə edilməsi problemlərinin həllində istifadə etmək (**ÜK-6**);

3.2.2. Məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına (PK) yiyələnməlidir:

Elmi-tədqiqat sahəsi üzrə:

- sənaye, onun sahələri, firma və müəssisələrin istehsal və kommertiya fəaliyyətinin nəticələrinin qiymətləndirilməsi ilə bağlı təhlil metodlarına malik olmaq (**PK-1**);
- elmi araşdırmaların proqram və planlarının tərtibi, elmi – tədqiqat işinin yerinə yetirilməsi üçün fərdi və müştərək icraçılar üçün konkret tapşırıqlar paketi işləyib hazırlamaq (**PK-2**);
- sənayenin təşkili və idarə edilməsi, firma və müəssisələrin fəaliyyətinə dair elmi – tədqiqat işlərinin aparılmasının düzgün mexanizmini müəyyənləşdirmək, alınan elmi və praktiki nəticələri ümumiləşdirmək, yekun hesabatı tərtib edə bilmək (**PK- 3**);
- elmi – tədqiqat mövzusunun aktuallığını arqumentləşdirmək, araşdırmanın məqsədi və vəzifələrini elmi cəhətdən əsaslandırma bilmək (**PK-4**);
- tədqiqat olunacaq mövzuya dair statistik və faktiki məlumatların toplanılması, sistemləşdirilməsi, təhlil olunması (müqayisələr aparılması) üçün araşdırmanın metodlarını və üsullarını düzgün seçə bilmək (**PK-5**);
- sənayenin təşkili və idarə edilməsinin müasir iqtisadi problemlərini aşkar edə bilmək, onların tədqiqat edilmə ardıcılığını müəyyən etmək və tədqiqat işini təşkil etmək, səriştəli olmaq (**PK-6**);
- bütünlükdə sənaye və onun subyektləri üzrə elmi – texniki tərəqqi və innovasiyanın istiqamətlərini müəyyən etmək məqsədilə araşdırmalar aparmaq (**PK-7**);

- elmi – tədqiqat mövzularının işlənməsi prosesində işin elmilik və mötəbərlik səviyyəsini yüksəltmək məqsədilə ekonometrikanın metodlarından, xüsusilə də iqtisadi – statistik metodlardan geniş istifadə edə bilmək **(PK-8)**;
- bütövlükdə sənayedə və onun ayrı-ayrı sahələrində investisiya qoyuluşlarının effektivliyinin qiymətləndirilməsində, optimal variantın seçilməsində riskin dərəcəsini azaltmaq üçün dəqiq iqtisadi – riyazi üsulu tapa bilmək **(PK-9)**;
- elmi – tədqiqat işində statistik və faktiki materialları düzgün qruplaşdırmaq, müqayisəli təhlillər aparmaq, nəticələr çıxarmaq, strateji və taktiki xarakterli qərarlar verə bilmək **(PK - 10)**;

Pedaqoji fəaliyyət üzrə:

- təhsil müəssisələrində sənayenin təşkili və idarə edilməsi, firma və müəssisələrin iqtisadiyyatı, innovasiya strategiyasının işlənməsi, investisiyanın iqtisadi qiymətləndirilməsi, istehsalat və xidmət sahələrinin iqtisadiyyatı və idarə edilməsi fənlərini tədris edə bilmək **(PK-11)**;
- tədris proqramlarını, tədris – metodiki vəsaitləri və tədris – təqvim planlarını işləyib hazırlamaq **(PK - 12)**;
- tədris, təlim və ya digər üsullarla öz biliklərini başqasına ötürə bilməyə **(PK-13)**;

Layihə–iqtisadi fəaliyyət üzrə:

- hazırlanmış layihələrin reallaşdırılması üçün zəruri olan konkret tapşırıqları, onların həyata keçirilməsi mexanizmini müvafiq normativ-hüquqi və qanunvericilik aktlarına uyğunlaşdırmaqla metodiki göstərişlərin hazırlanmasına rəhbərlik edə bilmək **(PK - 14)**;
- hazırlanmış layihə və proqramların reallaşdırılması üçün konkret tələblər hazırlamaq **(PK - 15)**;
- hazırlanmış layihələrin iqtisadi və sosial səmərəliliyini hesablamaq və qiymətləndirə bilmək **(PK - 16)**;
- firmaların, müəssisə və təşkilatların fəaliyyət planlarını, onların rüblük və illik hesabatlarının işlənilib hazırlanmasına rəhbərlik edə bilmək **(PK - 17)**;

Təşkilati inzibatçılıq fəaliyyəti üzrə:

- sənayenin və onun ayrı-ayrı sahələrinin, habelə təşkilatların, firma və müəssisələrin qısa və uzunmüddətli iqtisadi inkişaf strategiyasının işlənilib hazırlanmasına rəhbərlik etmək **(PK - 18)**;
- müxtəlif təşkilati – hüquqi və təşkilati – iqtisadi formalı firma və müəssisələrin iqtisadyönlü inzibati – idarə, şöbə və bölmələrinə rəhbərlik etmək **(PK - 19)**;

- sənayenin və onun ayrı-ayrı sahələrinin, habelə təşkilatların, firma və müəssisələrin təsdiq edilmiş istehsal proqramlarının reallaşdırılması prosesini idarə edə bilmək **(PK - 20)**;
- sənayenin və onun ayrı-ayrı sahələrində, firma və müəssisələrdə iqtisadi və normativ-hüquqi qanunvericilik aktlarına riayət etmək, qanunların pozulması hallarına qarşı barışmaz mövqe nümayiş etdirmək **(PK - 21)**;
- peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etməyə **(PK-22)**;
- müvafiq fəaliyyət və metodları təklif etmək və planlaşdırmağa, onların qısa və uzunmüddətli nəticələrini təhlil etməyə **(PK-23)**;
- fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri yaradıcı şəkildə müəyyənləşdirmək və ortaya qoya bilməyə, konkret vaxt çərçivəsində və məhdud informasiya şəraitində onları həll edə bilməyə **(PK-24)**;
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı müvafiq texnologiya və metodları seçmək və onlardan istifadə edə bilməyə, həmçinin potensial nəticələri müəyyənləşdirmək və/və ya qiymətləndirə bilməyə **(PK-25)**;
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı şəxsi davranışlarını tənqidi şəkildə qiymətləndirməyə **(PK-26)**;
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri Azərbaycan və bir xarici dildə şifahi və yazılı olaraq təqdim etmək və əsaslandırmağa, həmçinin mütəxəssis və qeyri-mütəxəssislərlə birgə müvafiq müzakirələrdə iştirak edə bilməyə **(PK-27)**;
- innovativ yanaşma tələb edən mürəkkəb və gözlənilməz şəraitlərdə müstəqil şəkildə fəaliyyət göstərməyə **(PK-28)**;
- təşkilat və ya qrupların strateji fəaliyyəti ilə bağlı məsuliyyət daşımağa **(PK-29)**;
- mürəkkəb şəraitlərdə etik qaydalara uyğun şəkildə davranma bilməyə, şəxsi davranışların etik aspektləri, imkanları, məhdudiyyət və sosial rolunu anlamağa, fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı məsələlərdə əsaslandırılmış qiymətləndirmə aparmağa **(PK-30)**;
- davamlı təlim və peşəkar inkişafı ilə bağlı şəxsi və digərlərinin ehtiyaclarını qiymətləndirməyə, həmçinin müstəqil təhsil üçün zəruri olan səmərəli metodlardan istifadə edə bilməyə **(PK-31)**.

4. Peşə fəaliyyəti üzrə hazırlıq səviyyəsinə və təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər

4.1. Peşə fəaliyyətinin xarakteristikası.

4.1.1. 060405 – Sənayenin təşkili və idarə edilməsi ixtisası üzrə magistrlərin peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri:

- elmi-tədqiqat;
- pedaqoji;

- layihə-iqtisadi;
- analitik;
- təşkilati-inzibatçılıq və s.

4.1.2. Hazırlıq səviyyəsinə qoyulan tələblər:

Elmi-tədqiqat sahəsi üzrə:

- sənayedə və onun ayrı-ayrı sahələrində, təşkilatlarda, firma və müəssisələrdə aktual iqtisadi və idarəetmə problemlərinin aşkar olunaraq tədqiq edilməsi;
- elmi araşdırmaların iş planı və proqramlarının tərtibi və icra edilməsi;
- elmi şöbələr və ayrı-ayrı icraçılar üçün müvafiq tapşırıqların hazırlanması;
- tədqiqatların aparılması məqsədi ilə məlumatların hazırlanması və işlənilməsi;
- elmi – tədqiqat işinin aparılması və real nəticələrin ümumiləşdirilməsi üsullarının və metodlarının müəyyənləşdirilməsi;
- elmi – tədqiqat mövzusu ilə bağlı məlumatların toplanılması, sistemləşdirilməsi və təhlili;

Pedaqoji fəaliyyət üzrə:

- sənaye, onun təşkili və idarə edilməsi, habelə firma və müəssisələrin iqtisadiyyatı fənlərini təhsil müəssisələrində (mühazirə oxumaq, seminar aparmaq) tədris etmək;
- tədris proqramlarının və tədris – metodiki vəsaitlərin hazırlanması;

Analitik fəaliyyət üzrə:

- sənaye müəssisələrinin və istehsal firmalarının məhsul satışı bazarlarının genişləndirilməsi imkanlarının araşdırılması və qiymətləndirilməsi;
- müəssisə və istehsal firmalarının təsərrüfat-kommersiya fəaliyyətini xarakterizə edən iqtisadi göstəricilərin təhlili;
- təhlil məqsədilə müvafiq hesablamaların aparılması, qəbul olunmuş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması məqsədilə iqtisadi informasiyanın toplanılması və qiymətləndirilməsi;
- istehsal və maliyyə resurslarından səmərəli istifadə səviyyəsinin qiymətləndirilməsi.

Təşkilati – idarəçilik fəaliyyəti üzrə:

- bütövlükdə sənayenin və onun ayrı-ayrı sahələrinin, təşkilatların, firma və müəssisələrin cari və perspektiv iqtisadi inkişaf strategiyasının işlənilib hazırlanmasına rəhbərlik etmək bacarığı;
- təşkilati – iqtisadi və təşkilati-hüquqi formalı müəssisə və istehsal firmalarının iqtisad yönümlü şöbə və bölmələrini idarə edə bilmək;

- «sifariş zənbili» əsasında tərtib və təsdiq olunmuş istehsal proqramının reallaşdırılması prosesini təşkil etmək;
- müəssisə və istehsal firmalarında material resurslarından yaradılan istehsal ehtiyatlarının normativinin gözlənilməsi məqsədilə həyata keçirilən nəzarət işini idarə edə bilmək bacarığı.

4.2. Təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər

□ İxtisas üzrə fənn bölümləri, fənlərin kreditləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq və vərdişlər baxımından) və qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları.

Fənn bölümünün kodu	Fənn bölümləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq vərdişlər baxımından)	Fənn bölümləri üzrə kreditlərin sayı	Fənnin kodu və adı	Fənn üzrə kreditlərin sayı	Qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları
Təhsil hissəsi					
MHF – B00	Humanitar fənlər bölümü Bu bölümə daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində magistr bilməlidir: <u>xarici dil üzrə:</u> xarici dildə neytral səs informasiyasının və ritminin özünəməxsusluğunu, inşaat sahəsi üçün səciyyəvi olan tələffüz üslubunun əsas xüsusiyyətlərini, ümumi və terminoloji səciyyəvi 4000 tədris leksik vahidləri həcmində leksik minimumu, elmi üslubun əsas xüsusiyyətlərini, öyrənilən dil ölkələrinin mədəniyyəti və adət-ənənələrini, nitq etiketi qaydalarını; <u>ali məktəb pedaqogikası üzrə:</u> Azərbaycanda ali təhsil sistemini, ali məktəbin, tələbə və müəllimlərinin vəzifələrini, ali təhsil müəssisəsində təlim prosesi və təhsilin məzmununu, didaktika və onun müasir problemlərini, mühazirə və ona verilən müasir tələbləri, tərbiyə və özünü tərbiyə, rəhbərlik və idarəetmə məsələlərini, elmi-tədqiqat (müəllim və tələbə) işinin metodikasını; <u>psixologiya üzrə:</u> psixologiyanın obyekti, predmeti və metodlarını, psixologiyanın əsas istiqamətlərini, psixikanın quruluşunu, şüurluluq və qeyri-şüurluluğun qarşılıqlı münasibətini, tələbə psixologiyasını və s.	14	MHF – B01 <i>Xarici dil</i> MHF – B02 <i>Ali məktəb pedaqogikası</i> MHF – B03 <i>Psixologiya</i> MHF – B04 <i>Seçmə fənn*</i>	6 4 2 2	ÜK-1 ÜK-2 ÜK-3 ÜK-4 ÜK-5 ÜK-6

	bacarmalıdır: <u>xarici dillər üzrə:</u> sənayenin təşkili və idarə edilməsi ixtisasına dair mətnləri oxumağı, ixtisasa dair internetdən götürülmüş mətnləri tərcümə etməyi, annotasiya, referat, tezis, tərcümeyi-hal və s. yazmağı. <u>ali məktəb pedaqogikası üzrə:</u> mühazirə mətni hazırlamağı, mühazirə oxumağı; seminar və məşğələləri planlaşdırmağı və aparmağı, sənayenin təşkili sahəsində elmi-tədqiqat işini yerinə yetirməyi, bununla bağlı fərziyyələr irəli sürməyi, eksperiment aparmağı və nəticələri tətbiq etməyi; <u>psixologiya üzrə:</u> hər bir tələbəyə psixoloji baxımdan fərdi qaydada yanaşmağı, tələbələrə eksperimentə cəlb etməyi və s. viyələnməlidir: xarici dildə lüğətin köməyi ilə oxumaq və yazmaq vərdislərinə, ali təhsil müəssisəsində tədris və tədqiqat işləri aparmağa, tələbələrə psixoloji yanaşma keyfiyyətlərinə və s.				
MİF – B00	İxtisas (ixtisaslaşma) fənləri bölümü Bu bölümə daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində magistr bilməlidir: -müasir iqtisad elminin əldə etdiyi nailiyyətləri sistemləşdirilmiş şəkildə şərh etməyi, yeni iqtisadi sistemlərin transformasiya prosesinin qanunauyğunluqlarını və metodoloji prinsiplərini, mikro və makro iqtisadi problem və modellərin sistemli şəkildə şərhini, qlobal qeyri-sabitlik şəraitində iqtisadi artımın və təhlükəsizliyin qorunması siyasətini, işgüzar tsiklin idarə olunmasını, uzunmüddətli iqtisadi artımın sürətləndirilməsi yollarını; -iqtisad elminin və iqtisadiyyatın fəlsəfi-metodoloji aspektdən dəyərləndirilməsini, mövcud nəzəri və metodoloji problemlərin konseptual qiymətləndirilməsini, müxtəlif yanaşmaların müqayisəli təhlili və nəzəri ümumiləşdirilmələrin aparılması metodikasını, iqtisadiyyatın sistemli	76	MİF – B01 <i>Sənayenin təşkili və idarə edilməsinin müasir problemləri</i> MİF – B02 <i>İqtisad elminin tarixi və metodologiyası</i> MİF – B03 <i>Ali məktəb tərəfindən müəyyən edilən fənn</i> MİF –B04 <i>İxtisaslaşmaya ayrılan fənlər**</i> MİF – B05 <i>Seçmə fənn*</i>	4 2 4 42 24	PK – 1 PK – 2 PK – 3 PK – 4 PK – 5 PK – 6 PK – 7 PK – 8 PK – 9 PK – 10 PK – 11 PK – 12 PK – 13 PK – 14 PK – 15 PK – 16 PK – 17 PK – 18 PK – 19 PK – 20 PK – 21 PK – 22 PK – 23 PK – 24 PK – 25

	yaraniş keyfiyyətində ictimai həyatın digər sfera və sahələri ilə integrativ bağlılığının fəlsəfi interpretasiyasını; -sənayenin inkişaf səviyyəsinin mövcud vəziyyətini, çatışmazlıqlarını və perspektivlərini; -sahənin iqtisadi problemlərini əhatə edən elmi–tədqiqatların əsas nəticələrini; -sənayenin sahə quruluşu və ərazi üzrə təşkilinin müasir vəziyyətini, təkmilləşdirilməsi istiqamətlərini və bunun gözlənilən iqtisadi və sosial nəticələrini; -sənayenin modernləşdirilməsi, restrukturizasiyası, qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi imkanları və bu imkanların gerçəkləşdirilməsi istiqamətlərini; -sənayenin inkişafında onun istehsal infrastrukturunun, müəssisə və firmaların xidmət sferalarının rolu və əhəmiyyətini; -sənaye müəssisələrinin regionların iqtisadi və sosial inkişafı, əhalinin lüzumsuz miqrasiyasının məhdudlaşdırılması məsələlərini; -sənayenin perspektiv inkişaf proqnozlarının reallaşdırılmasında investisiya layihələrinin işlənilməsi problemlərini, investisiya fəaliyyəti, innovasiya siyasətinin prioritet istiqamətlərini. bacarmalıdır: -riskin və qeyri-müəyyənliyin iqtisadi mahiyyəti, oyunlar nəzəriyyəsinin məzmununu izah etməyi, alternativ strategiyanın müəyyənləşdirilməsini, gəlirlərin bölgüsü və yoxsulluğa qarşı mübarizənin istiqamətləri, qeyri-bərabərliyi törədən səbəblər, amillər və mənbələri aşkar etməyi, makroiqtisadiyyatın əsas prinsipləri, dövlətin iqtisadi siyasəti və onun xarici ticarətin və milli iqtisadiyyatın inkişafına olan təsirini müəyyənləşdirməyi; - iqtisadi proses və hadisələrin konseptual məzmununu tam və dolğun şəkildə üzə çıxarmağı, konseptual yanılmalara yol verilməməyi, aparılan tədqiqatların fəlsəfi metodoloji yönümünü, o cümlədən problemlərin tədqiqat metodları və şərh üsullarını müəyyən etməyi, onların				PK – 26 PK – 27 PK – 28 PK – 29 PK – 30 PK – 31
--	--	--	--	--	---

	inkişaf təməyyülləri və perspektivləri haqqında əsaslandırılmış biliklər sistemini formalaşdırmağı; -firma, müəssisə və sənaye sferasına aid digər subyektlərin təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinin obyektiv qiymətləndirilməsi üçün müasir metodikanın tətbiqini; -sahənin və ona daxil olan subyektlərin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi əsasında verilən qərarların doğruluğunu; -sahəyə aid təsərrüfat subyektlərinin iqtisadi məsələlərinin həlli üçün proqram təminatından istifadəni; -sənaye və onun sahələrində iqtisadi proses və meyllərin öyrənilməsi və qiymətləndirilməsini; -makro və mikro səviyyələrdə mövcud iqtisadi proseslərin proqnozlaşdırılmasını. viyələnməlidir: - sənaye,onun sahələri, firma və müəssisələrdə praktiki fəaliyyət vərdişlərinə; -sənayenin iqtisadi problemlərinin elmi - - cəhətdən araşdırılması metodologiyasına; -müstəqil elmi-tədqiqat işi aparmaq vərdişlərinə; -müasir vasitələrin tətbiqi ilə sahədəki iqtisadi proseslərin makro və mikro modelləşdirmə vərdişlərinə; -sənayedə və onun ayrı-ayrı sahələrində iqtisadi proseslərin ekonometrik modelinin qurulması metodologiyasına.				
MET – B00	Elmi-tədqiqat işləri Magistr elmi-tədqiqat işini yerinə yetirmək nəticəsində aşağıdakıları bilməli və bacarmalıdır: -elmi-tədqiqat işini planlaşdırmağı; -tədqiqat mövzusunun seçməyi; -problemə dair mövcud ədəbiyyatı seçməyi və ədəbiyyatla işləməyi; -elmi-tədqiqat işini aparmağı; -elmi-tədqiqat işinin nəticələrini təhlil etməyi və ümumiləşdirməyi; -təhlil nəticəsində müəyyən nəticələr çıxarmağı; -alınmış nəticələrin tətbiqi imkanlarını müəyyənləşdirməyi;	30	Elmi-tədqiqat təcrübəsi Elmi-pedaqoji təcrübə Magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi	6 6 18	PK – 1 PK – 2 PK – 3 PK – 4 PK – 5 PK – 6 PK – 8 PK – 10

	-yerinə yetirilmiş tədqiqat işinin müdafiəsini; -tədqiqat işinin nəticələrini nəşrə hazırlamağı; -elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələrdə iştirakı nəticəsində əldə etdiyi biliklərdən dissertasiya işində istifadə etməyi.				
	Kreditlərin ümumi cəmi	120		120	

**Bütün bölümlərdə seçmə fənlər müvafiq səriştələrə (kompetensiyalara) uyğun ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.*

***İxtisaslaşmalar üzrə səriştələr (kompetensiyalar) və buna müvafiq fənlər ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.*

- 4.3.** İxtisas üzrə magistr təhsil proqramının yerinə yetirilməsi müddəti:
ümumi həftələrin sayı – 94
o cümlədən:
- nəzəri təlim – 45 həftə
- təcrübələr (elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji) – 8 həftə
- imtahan sessiyaları – 15 həftə
- magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi – 12 həftə
- tətillər – 14 həftə

5. Maddi-texniki, tədris bazası və kadr potensialı

- 5.1.** Ali təhsil müəssisəsinin **060405 – Sənayenin təşkili və idarə edilməsi** ixtisasının təhsil proqramına müvafiq hazırlanmış tədris planında nəzərdə tutulan fənlər üzrə dərslərin aparılması, təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq İKT ilə təchiz olunmuş kabinet və laboratoriyalar, kompyuter sinifləri, emalatxanalar və s. ilə təmin olunmuş maddi-texniki bazası olmalıdır. Təhsilalanların ali təhsil müəssisəsinin lokal şəbəkəsinə, internetə, məlumat bazalarına, elektron kitabxanalarına, axtarış sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir.
- 5.2.** Fənlərin tədrisi, bir qayda olaraq, ali təhsil müəssisələrinin elmi dərəcəsi və ya elmi adı olan professor-müəllim heyəti tərəfindən aparılır. Bu fəaliyyətə həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər cəlb oluna bilər.
- 5.3.** Magistrlik dissertasiyalarına elmi rəhbərlik, bir qayda olaraq, həmin təhsil müəssisəsində çalışan professor-müəllim heyətinin elmi adı və ya elmi dərəcəsi olan nümayəndələri və ya həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər tərəfindən həyata keçirilir.

6. Tədris prosesinin forma və metodları

- 6.1.** Magistrantın nəzəri təlimi və pedaqoji hazırlığı mühazirə, məşğələ, seminar, məsləhət, sərbəst iş, pedaqoji təcrübə və s. formalarda həyata keçirilir.
- 6.2.** Magistr hazırlığı üzrə tədris prosesində şifahi şərh, müsahibə, interaktiv təlim, müstəqil iş, diskussiya, dəyirmi masa, illüstrasiya, tədqiqatçılıq, laboratoriya və praktik iş və digər metodlardan istifadə edilə bilər.
- 6.3.** **060405 – Sənayenin təşkili və idarə edilməsi** ixtisası üzrə magistr hazırlığında elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələr nəzərdə tutulur (təcrübələrin məqsəd və vəzifələri ixtisasdan asılı olaraq müəyyənləşdirilir). Təcrübələr növündən asılı olaraq müvafiq təşkilatlarda, yaxud ali məktəblərin kafedra və laboratoriyalarında keçirilə bilər.

7. Yekun dövlət attestasiyasına qoyulan tələblər və qiymətləndirmə

- 7.1.** Yekun dövlət attestasiyası magistrlik dissertasiyasının müdafiəsindən ibarətdir. Dissertasiyanın məzmununa, həcminə, strukturuna qoyulan tələblər və onun müdafiəsi qaydaları Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi tərəfindən müəyyənləşdirilir.
- 7.2.** Təhsilənlərin biliyinin qiymətləndirilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş qaydalar əsasında həyata keçirilir.
- 7.3.** Yekun Dövlət Attestasiyası nəticəsində məzunlara magistr ali elmi-ixtisas dərəcəsi və dövlət nümunəli diplom verilir.

Razılaşdırılmışdır:

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Problemləri İnstitutunun
direktoru

_____A.Mehrabov

«_____» _____ 2012-ci il

Təhsil ixtisaslar qrupu
üzrə Dövlət Təhsil Standartları
hazırlayan işçi qrupun sədri

_____D.Bağirov

«_____» _____ 2012-ci il

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Nazirliyinin Ali və orta ixtisas
təhsili şöbəsinin rəisi

_____İ.Mustafayev

«_____» _____ 2012-ci il

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Nazirliyinin Elmi Metodiki-Şurasının
«İqtisadiyyat» bölməsinin sədri

_____Ə.Bayramov

«_____» _____ 2012-ci il